

Polska Sieć
LGD federacja regionalnych sieci
lokalnych grup działania

Polska Sieć LGD
Federacja Regionalnych Sieci LGD
ul. Dąbrowskiego 6
78-600 Wałcz

Wałcz, dnia 18 grudnia 2012r.

Elżbieta Bienkowska
Minister Rozwoju Regionalnego
ul. Wspólna 2/4
00-926 Warszawa

Stanowisko Polskiej Sieci LGD do Założeń Umowy Partnerskiej

1. W odróżnieniu od wcześniejszego dokumentu – „Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 - uwarunkowania strategiczne”, w dokumencie „Założeń” pojęcie rozwoju kierowanego przez lokalną społeczność pojawia się (w skrótach jako RLKS lub SRL) w sposób, które środowisko Lokalnych Grup Działania uznaje jako dalece niezadowolający. Wydaje się wręcz, że zdanie „Zastosowanie RLKS w Polsce należało będzie do decyzji instytucji zarządzającej danym programem operacyjnym – regionalnym (EFS, EFRR), dotyczącym obszarów wiejskich (EFROW) i obszarów uzależnionych od rybactwa (Europejski Fundusz Rybacki)” de facto oznacza, że Założenia do Umowy Partnerskiej nie spełniają wymagania zawartego w artykule 14 (b) (ii) projektu rozporządzenia o Wspólnych Ramach Strategicznych, które brzmi: „Umowa partnerska określa: [...] rozwiązania mające na celu zapewnienie zintegrowanego podejścia do wykorzystania funduszy objętych zakresem wspólnych ram strategicznych na rozwój terytorialny obszarów miejskich, wiejskich, nadbrzeżnych i obszarów rybołówstwa oraz obszarów o szczególnych uwarunkowaniach terytorialnych, o których mowa w art. 28, 29 i 99”. Uważamy, że dla określenia zastosowania RLKS w Polsce i dobrej koordynacji różnych funduszy na poziomie realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju, wręcz wypracowania jednego mechanizmu zastosowania wielu funduszy, konieczne jest współdziałanie nie tylko instytucji zarządzających programami operacyjnymi na poziomie regionalnym (EFS i EFRR) oraz instytucji zarządzającej EFROW i EFMR, ale przede wszystkim instytucji zarządzającej EFS i EFRR na poziomie krajowym oraz odpowiadającej za koordynację wszystkich funduszy objętych Wspólnymi Ramami Strategicznymi czyli MRR. Dobrym miejscem wspólnych prac w tym zakresie jest zaproponowany na spotkaniu w dniu 15 X 2012, zespół złożony z przedstawicieli MRR, MRiRW, samorządów województw, LGD, LGR i organizacji pozarządowych. Od spotkania w dniu 15 X 2012 r. zespół ten nie podjął jednak pracy.

2. Duży niepokój budzi fakt, że przy opisie poszczególnych „obszarów strategicznej interwencji państwa” (OSI) pojęcie RLKS pojawia się tylko w OSI „Obszary, w szczególności wiejskie, o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe”. Takie sformułowanie rodzi obawy, że obszar objęty w Polsce działaniem RLKS będzie ograniczony tylko do ww. obszarów. Uważamy, że nie ma powodów, aby go w ten sposób ograniczać, a wprost przeciwnie - biorąc pod uwagę

potrzebę pełnego wykorzystania endogennych zasobów obszarów objętych LSR i budowania kapitału społecznego na obszarze całego kraju - nie tylko na obszarach wiejskich - należy stworzyć warunki aby podejście RLKS mogło być jak najszerszej zastosowane.

3. Opis Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) wywołuje wrażenie, że ZIT i RLKS to dwa podejścia wzajemnie się wykluczające. A zapis, że ZIT realizowane mają być przede wszystkim na obszarach aglomeracji - miast wojewódzkich i przyległych do nich gmin – już wywołał niepokój LGD na obszarach w rejonie miast. W opisie ZIT używa się m.in. pojęć: „strategia”, „partnerstwo”, „duża ilość małych projektów”, „delegacja zadań”, „dotacja globalna”. Są to sformułowania typowe dla podejścia RLKS, z tym, że bez bardzo ważnej cechy tego podejścia – trójsektorowego partnerstwa, w którym żadna grupa interesu nie posiada więcej niż 49% głosów. W Założeniach Umowy Partnerskiej jako instytucję wdrażającą ZIT wskazuje się związek komunalny lub inną formę partnerstwa, w której - jak należy domniemywać - 100% głosów należałoby jednak tylko do sektora publicznego. ZIT w porównaniu z RLKS opisano znacznie szerzej, z podaniem nawet limitu finansowego z funduszy Polityki Spójności, pomimo zastrzeżenia, że *„Sama koncepcja na obecnym etapie negocjacji w Radzie i dyskusji z Komisją Europejską rodzi dużo wątpliwości natury instytucjonalnej i prawnej w związku z powyższym poniżej sformułowane propozycje funkcjonowania ZIT w Polsce należy traktować jako wstępne”*. Uważamy, że ZIT to duży, kompleksowy projekt, w którym mniejsze projekty mają charakter realizacji komplementarnych zadań i które powinny być ustalone już na etapie programowania ZIT. Ten projekt posiada niewiele cech „parasolowego” charakteru Lokalnej Strategii Rozwoju w RLKS i w niewielkim stopniu przyczyni się do budowania kapitału społecznego (społeczeństwa obywatelskiego), co jest celem głównym RLKS.

4. Podejście RLKS pojawia się tylko w celu tematycznym 9 – „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem”, a z pewnością może się przyczynić do realizacji także innych celów tematycznych, szczególnie celów: 3 – „Podnoszenie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury”, 6 – „Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów”, 8 – „Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników”, 10 – „Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie” oraz 11 – „Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej. LSR nie można ograniczyć do realizacji jednego celu tematycznego – to społeczność lokalna określi jakie są główne zasoby do wykorzystania i cele do zrealizowania na danym obszarze.

5. Niepokój budzi przypis *„Kierunki interwencji wspierane w ramach RLKS będą ostatecznie przesądzone na etapie wypracowania programów operacyjnych i będą musiały [nasze podkreślenie] wpisywać się w zakres interwencji poszczególnych funduszy, celów tematycznych i priorytetów inwestycyjnych.”* Takie sformułowanie jest ogromnie niebezpieczne dla zasady oddolności budowania LSR. Niedobry wydźwięk tego przypisu łagodzi o wiele lepszy zapis, powyżej w tekście głównym - *„Kwestia kierunków interwencji zostanie przesądzona ostatecznie na etapie programów oraz budowania lokalnych strategii rozwoju (konieczna elastyczność dla zapewnienia swobody LGD w zakresie doboru kategorii interwencji i dopasowania do lokalnych potrzeb).* Strategie wojewódzkie powinny uwzględniać zapisy LSR (i odwrotnie) i tym samym uwzględniać oczekiwania społeczności lokalnych - zakres LSR nie powinien być ograniczany i odpowiadać przede wszystkim na lokalne potrzeby, stanowiąc uzupełnienie interwencji opracowanych na poziomie krajowym

Polska Sieć
LGD federacja regionalnych sieci
lokalnych grup działania

i regionalnym. Dlatego postulujemy, aby LSR były opracowywane jak najwcześniej, co mogłoby nastąpić w ramach wielostopniowego procesu wyboru LGD i LSR, jaki stosuje się w Finlandii.

6. W proponowanych kierunkach interwencji dla RLKS szczególne niezrozumienie budzi ograniczenie „projektów służących budowaniu zdolności administracyjnych” tylko do „lokalnych JST”, w sytuacji, gdy to inne podmioty, w odróżnieniu od JST, szczególnie organizacje pozarządowe oraz mikro i małe przedsiębiorstwa, wymagają przede wszystkim budowania tych zdolności.

7. Postulujemy określenie limitów dla zastosowania RLKS w Polsce ze środków Polityki Spójności na poziomie 5% oraz dla funduszy EFRROW i EFMR - po 10% dla każdego z tych funduszy.

Z poważaniem,
Prezes Polskiej Sieci LGD

Do wiadomości:

1. Marszałek Województwa Dolnośląskiego
2. Marszałek Województwa Kujawsko – Pomorskiego
3. Marszałek Województwa Lubelskiego
4. Marszałek Województwa Lubuskiego
5. Marszałek Województwa Łódzkiego
6. Marszałek Województwa Małopolskiego
7. Marszałek Województwa Opolskiego
8. Marszałek Województwa Podkarpackiego
9. Marszałek Województwa Podlaskiego
10. Marszałek Województwa Pomorskiego
11. Marszałek Województwa Śląskiego
12. Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
13. Marszałek Województwa Warmińsko – Mazurskiego
14. Marszałek Województwa Wielkopolskiego
15. Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego
16. Marszałek Województwa Mazowieckiego